

Prosjekterende arbeidsmåter og demokratiske møteplasser

*Økt mangfold og individualisering gir behov for **demokratiforståelse**, respekt for forskjellighet og positive holdninger til å leve sammen i fellesskap.*

Gjennom å delta i barnehagens fellesskap skal barna få mulighet til å utvikle forståelse for samfunnet og den verden de er en del av. Barnehagen skal fremme demokrati og være et inkluderende fellesskap der alle får anledning til å ytre seg, bli hørt og delta (Rammeplan, 2017, s.8).

Refleksjonsbrev for april 2024 avdeling Mars

Å skape møteplasser som styrker fellesskapet er en god læringsarena. Gjennom det felles tredje, som i denne sammenhengen er maling og papir, dannes barnas fellesskap og relasjoner. Et fellesskap der de hører på hverandre, begeistres av hverandre og inkluderer hverandre. Erfaring viser at jo fler opplevelser, interesser og minner vi har sammen, jo sterkere blir relasjonen.

-Nå maler vi sammen
-Her maler jeg
-Men ikke ta på min da
-Nei da

-Det ble orange! Jeg lagde orange!
-Kanskje vi skal male over hele her?
-Skal vi male over prikkene?
-Skal vi snurre oss inni der (gardinen), nå har malingen tørket. Nå kan vi gjemme oss!
-Oooooooo (spøkelse med gardin over hodet)

Ansatte på avdelingen ser at når vi har formelle møter med barna, så skaper vi rom til å uttrykke seg i plenum; De har mulighet til å komme med sin mening, lytte til hva andre mener om emnet og oppleve muligheten til å påvirke. Vi som ansatte ser også verdien i at de må *øve* på å vente på tur, rekke opp hånda, lytte hva andre sier, samt oppleve at andre avbryter og ikke hører på deg.

Vi har nå hatt malerommet i noen uker, og vi observerer at de fleste barna bruker dette rommet, men det varierer hvor mye de ulike barna bruker det. Dette trengte vi å snakke om. Rommet er stort sett tilgjengelig hele dagen, og vi ser at det er plass til ganske mange barn der. Vi trodde i forkant at vi burde ha restriksjoner på antall barn, men dette har løst seg selv. Igjen så viser barna oss veien og finner løsninger på det vi voksne trodde kunne bli et problem. De lager plass til hverandre, de spør om noen andre vil være med, de henter pensel til hverandre og de lager avtaler. Når vi voksne viser tillit, tar barna ansvar og viser vei i handlingene sine.

Vi ser det også som et glimt av en begynnende erfaring med demokratiet.

Det var på tide med et møte igjen.

-Du kan male på min i sommer

-Men i sommer så har vi fri

Innkalling til møte på malerommet fredag

*Tema: Å snakke om hva vi har lyst til å gjøre på malerommet.
Hvilke ideer har du?*

Deltagelse: frivilling

Vi minner om at vi må snakke om det som møtet handler om, og ikke andre ting. Vi må vente når noen snakker, og vi må lytte. Vi kan heller ikke gå før møtet er slutt. Når møtet er slutt, takker vi for møtet, og gjør det vi har blitt enige om.

-Velkommen til møtet. Vi har møte her i dag for å snakke sammen om hva vi kan gjøre på malerommet. Tenk litt hva du har lyst til, og så rekk opp hånda!

-Jeg vil male

-Jeg vil leke her inne

-Jeg vil ha samling her

-Jeg vil ha med leker inn her, og bygge hytte

-Kanskje mamma eller pappa kan være med?

Referat:

Vi skal ta med biler, dyr og mer maling inn. Vi kan male *på og med* biler og dyr! De kan jo vaskes.

Forslaget om å ha bursdagsfeiring inne på rommet ble ikke vedtatt, det blir fortsatt på samlingsrommet.

Når møtet var hevet, observerte vi at dyr ble båret inn.

De liker at vi har møter. De blir høytidelige og litt formelle. De er opptatt av at den voksne som leder møtet, må skrive ned det vi snakker om. De opplever det som viktig det de sier.

Bilde 1 Picasso

Med *prosjekterende arbeidsmåter* erfarer vi at avdelingen har en utforskende arbeidsmetode for både barn og ansatte. For oss på Mars så betyr arbeidsmåten en holdning til at alt vi gjør er *utforskende*, vi jobber ikke prosjektøker med oppsatte tider på ukeplanen.

Det er barnas lek, lyst, vilje, spørsmål og undring som driver innholdet i hverdagen fremover. Dette tar vi med oss inn på refleksjonsmøtene våre. Dette bestemmer de valgene vi tar. Dette gjør at dagene blir spennende.

Vi håper at langsomme prosesser med de samme materialene, gjør at vi kan gå i dybden i utforskingen. Slik ønsker vi å gi alle tid til å skape seg erfaring og konstruere sin egen kunnskap.

Subjektivitet, delaktighet og ulikhet som verdi er grunnleggende verdier i det demokratiske fellesskapet. Verdier skal gjenspeile vårt barne-, lærings- og kunnskapssyn, og skal være vår drivkraft når vi tar ulike valg i det pedagogiske arbeidet. (...) Dette skal gjenspeiles i årsplanen og i refleksjonsarbeidet sammen med barna, på refleksjonsmøter og i den daglige praksisen vår (Solberg tunets årsplan s.6).

Litteratur:

Engan, S & Rostad, E.M. (2024). *Det skinner i Juni sin pels. Boken om prosessorientert arbeid og demokratiske møteplasser*. Trondheim

Kunnskapsdepartementet. (2017). *Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver*. Oslo.

Solberg tunet barnehages [årsplan](#) (2023-25)

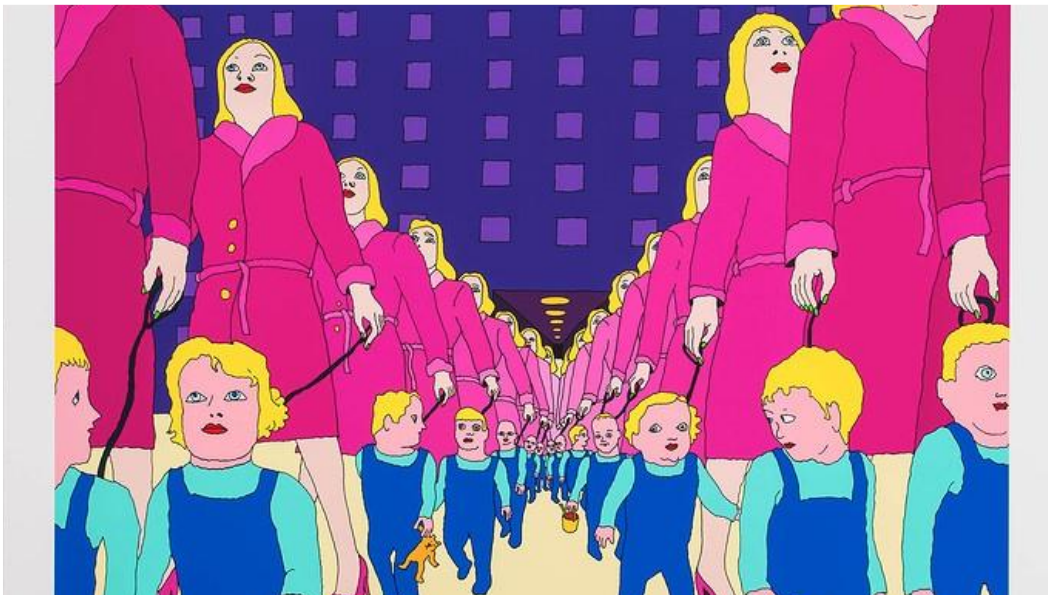
To be continued....

-De er på
toget!

-Disse er jo på
det andre
bildet også!

Bilde 1, 2 og 3: Pushwagner